

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrtletno K 19'50.

Ce pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 6'—, — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Zlom v opozicijskem bloku.

Narodni klub za razmerje 1:1.

LDU Beograd, 11. januarja. Dr. Laginja je poslal ministrskemu predsedniku Davidoviću poziv, da naj se krona in dinar zamenjata v razmerju 1:1 v istem smislu, kakor je to zahtevala konferenca JDS dne 2. t. m. v Ljubljani. Stvar je vzbudila veliko pozornost v Beogradu, to pa zategadel ker je s tem prišlo do zloma v opozicijskem bloku med radikali in pristaši Narodnega kluba. Radikalci namreč z vso vnemo branijo relacijo 1:4 in očitajo finančnemu ministru Veljkoviću, da je nasproti kronskim interesom preveč popustil.

Jugoslovenska delegacija pri Clemenceauju.

LDU Trst, 10. januarja. »Edinost« poroča iz Pariza z dne 7. t. m.: Danes je Clemenceau sprejel jugoslovansko mirovno poslanstvo. Z ozirom na Scialojeho priobčilo o vsebini spomenice, ki mu je bila izročena v Londonu o jadranskem vprašanju, je jugoslovenska delegacija Clemenceauju razložila svoje stališče v smislu, da odločno odklanja podlago, na kateri je ta spomenica zasnovana. Jugoslavija je prepričana, da bi vsako poseganje Italije na vzhodno jadransko obalo in na otoke moralo v najkrajšem času dovesti do novih konfliktov. Taka rešitev bi ogrožala mir v isti meri, kakor ga je v resnici motila nesrečna rešitev bosanskega vprašanja na berlinskem kongresu. O svojih izvajanjih izroči odposlanstvo jutri spomenico, v kateri bo tudi zahtevala, naj jo vrhovni svet o priliki nastopajočih konferenc zasliši. Clemenceau je vzel ustna izvajanja z zanimanjem na znanje. Vsi ti koraki seveda ne izključujejo neposrednih pogajanj z Italijani, ki jih je v ostalem tudi Clemenceau priporočal.

Regent Aleksander ostane v Parizu.

LDU Beograd, 11. januarja. »Politika« javlja: V naših uradnih krogih se trdi, da ostane prestolonaslednik regent Aleksander v Franciji po vsej priliki do konca tega meseca, ker hoče biti v Parizu, ko se bo začela konferenca baviti z jadranskim vprašanjem.

Konec kolkovanja.

LDU Beograd, 10. januarja. Ker je kolkovanje kronskih bankovcev v glavnem zaključeno, je minister za finance odredil, da se odvežejo naloženih jim dolžnosti vsi člani glavne komisije v Beogradu, kakor tudi pri večjih podkomisijah.

Kompromisni predlog za rešitev valutnega vprašanja.

LDU Beograd, 11. januarja. V vodilnih političnih krogih je o zadnjem trenutku nastal glede rešitve valutnega vprašanja kompromisni predlog, ki sprejema Veljkovićev načrt z nekaterimi formalnimi modifikacijami. Bistvene točke tega kompromisnega predloga so nastopne: Reorganizirana Narodna banka naj potegne stare krone iz prometa s tem, da jih zamenja za nove kronske novčanice. Ker takih novčanic še ni natisnjenih, naj se za sedaj uporabi v to svrhu novo natisnjeni državni dinar, ki se mora s posebnim natisnom na obeh straneh označiti kot krona in sicer ker takih novčanic še ni dovolj natisnjenih, naj bi se natisnil po Veljkovićevem načrtu na vsako tako novčanico večkratni iznos v kronah. Poleg kronskih novčanic naj bi izdajala Narodna banka dinarske novčanice. V garancijo novih bankovcev (kronskih in dinarskih) bo dala država Narodni banki državne bone. Na ta način prevzame država jamstvo za izmenjavo nove krone.

Uzrok aretacije uradnikov.

LDU Zagreb, 11. januarja. Preiskave proti aretiranim uradnikom se nadaljujejo z vso naglico, da se morejo čimprej oddati sodišču v kazensko zasledovanje. Na dan prihaja vedno novo gradivo glede zlorabe uradne oblasti s strani nekaterih uradnikov. Med drugim se je dognalo, da je službena depeša poštne ministra od zagrebiškega ravnateljstva vsem

poštnim uradom, v kateri je minister javil, da je povišanje plač že sklenjeno ter svaril pred 3 urno stavko, bila dostavljena z dodatkom uradniške organizacije, ki pozivlje uradništvo, naj se depeši ministra ne odzove in naj postopa izključno po navodilih SJN. Tako je bil službeni ukaz ministra anuliran po uradniškem društvu na ministrovi lastni depeši. Tako obremenjena aretirane uradnike tudi dejstvo, da so se polastili brzvoja in telefona v svoje svrhe in z njim razpolagali po svoje.

Italijanska misija na Dunaju se pere.

LDU Dunaj, 11. januarja. V mestu se vedno pogosteje oglašajo pritožbe zaradi italijanskih oficirjev, ki izrabljajo svojo uradno navzočnost v kupčijske namene. Ko so te pritožbe objavili tudi časopisi, je italijanska misija smatrala za potrebno, da poda uraden odgovor. V časopisih je na to izšla objava, ki skuša pojasniti ravnanje posameznih članov italijanske misije ter obenem naznana, da je že domneva, da se je italijanski oficir proti svoji dolžnosti spuščal v kupčijske opravke, zadržala, da se odpozove.

Madžari ukradli 6 ladij naše soli.

LDU Beograd, 11. januarja. Madžari so na prevozu preko njih ozemlja zadržali 6 ladij vlačilk bele kuhinjske soli, ki je bila nabavljena za našo državo v Nemčiji.

Volitve.

Jugoslavija stopa v volilni boj. Meseca marca imamo občinske volitve in meseca aprila menda že volitve v nar. skupščino. Kakor povsod, bodo tudi pri nas volitve odmev ljudskega mišljenja in bodo imele znotraj in zunaj naše države važen upliv na nadaljni razvoj naših razmer. O daleko-sežnem pomenu teh volitev je bila prepričana tudi vlada, ki je volitve razpisala. Ljudska volja naj pride do veljave. Volilni boj se je že začel: ukoreninjen je globoko v naših sedanjih razmerah in če se je doslej tu in tam v javnem življenju še opazala dostojnost — kažejo že prvi znaki, da se bo volilni boj vršil z najstrožjim

sredstvi. Vse, kar je doslej kipelo v jeznih sebičnih prsih — pride zdaj na dan in politični nasprotnik bo imel vse najgrše lastnosti, ki si jih more človek v človeku misliti. V takih časih in razmerah, kakor živimo mi, imajo skrajna gesla svojo največjo veljavo — zato se ne bomo čudili, če bodo zastopniki takih gesel dobili svojo večino med množico. Vprašanje pa je, če bo to tudi zdravo za državo in za ves narod.

Boj ne pozna obzirov — to vemo — posebno, ako gre marsikomu za biti ali ne biti. Vendar bi želeli, da bi pri sedanjem boju ne pozabili na nekaj važnih stvari, ki bi jih morali vsi vedno imeti pred očmi.

Mislamo, da bi ne smeli pozabiti, da imamo na dnevnem redu primorsko in koroško vprašanje in da bi se morale vse naše volitve vršiti pod geslom, da s strankarskim bojem ne bomo škodovali odločitvi o teh dveh vprašanjih.

Koroški plebiscit bô v aprilu — torej tik za volitvami. Bojimo se, da bomo v volitvah pozabili na ta plebiscit — še bolj pa se bojimo, da bo naš strankarski boj slabo uplival na izid plebiscita in da nas bo ta boj pokazal v slabši luči nego smo v resnici. Isto je pri reškem vprašanju. Na ev. plebiscit na Goriškem bi naše volitve ne uplivale slabo, ker živi tam tako zaveden narod, da bi bil srečen, če bi mogel živeti v Jugoslaviji. Toda na Goriškem v Trstu na Reki in v Dalmaciji ne odločuje narod ampak Italija oz. antanta. In tudi ti bodo naš volilni boj z zanimanjem zasledovali. Le spomnimo se, kako smo pisali o volitvah

v Belgiji, Franciji in Italiji... Zdaj je vrsta na nas. Po izidu volitev nas bo presojal svet. In ta sodba bo merodajna tudi pri presojanju naše notranje sile.

Razmere so gnale Jugoslavijo od prevrata sem po isti poti, kakor vse druge države. Zato nam ne more nihče zameriti, če nimamo bolj urejenih razmer, kakor drugod. Vprašanje pa je, koliko imamo vere v svojo bodočnost, koliko smisla za skupnost, koliko ljubezni do države. In te smeri morajo zmagati, ako nečemo, da bo Evropa mislila, da smo v enem letu dogospodarili.

Naše notranje razmere potrebujejo ureditve in se bodo uredile tem bolje, čim poštenjeji bo volilni boj. Naše zunanje razmere pa zahtevajo, da nobena stranka ne pozabi, da naše meje še niso trdno določene. To je važno posebno za našo severno stran in upajmo, da se v našem volilnem boju proti temu ne bo grešilo.

Politični pregled.

Regent Aleksander v Strassbourgu.

V spremstvu poslanika Jankovića, polkovnika Damjanovića, francoskega poslanika Fonteneya in polkovnika Cale, kot predstavnika predsedništva francuske republike je dospel regent Aleksander 7. t. m. v Strassburg, kjer je bil zelo slovesno sprejet. Ogromne množice ljudstva so pozdravljale regenta na njegovem potu v palačo vladnega komisarja. Pri slavnostnem obedu, katerega so se udeležili vsi vojaški in civilni zastopniki, je vladni komisar za Alzacijo in Loreno naslavil kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev ter celemu jugoslovenskemu narodu. Med drugim je obiskal regent tudi občinski dom, kjer ga je pozdravil predsednik občine v imenu vseh prebi-

o političnih načelih in stremljenjih, o političnem razvoju, o politični zgodovini. Predavanja o ustavnih bojih, o narodnosti in narodnostnih bojih, o germanizaciji, o brambnih društvih, narodnih manjšinah, o prebujanju našega naroda, o slovanski yzajemnosti, o podrobnem delu itd. spadajo k važnemu oddelku sokolske narodne vzgoje.

Članstvo moramo opozarjati na kulturno življenje sosednih in drugih narodov, na narodopisne razstave, na muzeje, na narodnogospodarska podjetja svoja in tuja (gl. izleti). Zlasti se pa vglabljam v slovansko zgodovino, predvsem v one dobe jugoslovanske slave in nesreče, o katerih nam šole niso hotele in mogle dovolj pripovedovati. Predavanja iz političnih ved (tudi iz statistike) so istotako potrebna.

e) Predavanja o lepi literaturi, o narodnem in umetnem slovstvu jugoslovanskem, slovanskem in ostalih narodov družimo z estetičnim čitanjem vzornih del in odlomkov, z deklamacijami itd. Predavanja o domači in tuji umetnosti, o zgodovini in smereh upodabljanja umetnosti oživljamo s slikami in nazornimi primeri iz domače okolice.

Predavanja za članstvo so praviloma ali večinoma javna, pristopna širšim plastem naroda. Na ta način se najuspešnejše širi poznavanje sokolske ideje in narodne izobrazbe v obče.

(Daljes ledi).

valcev. V svojem govoru je rekel med ostalim: Strassbourška občina je ponosna, ker vidi v svoji sredi predstavnika jugoslovenskega naroda, ki je po vseh grozotah, ki jih je moral pretrpeti, l. 1914. s ponosom zavrnil sramotni jarem, ki mu ga je hotel naložiti dunajski Kaiser. Vaš hrabri narod je tedaj razumel, da preti njegovemu idealu smrtna nevarnost, zato je z neprimernim junaštvom vzdignil rokavico, ki so mu vrgli dunajski in berlinski državniki. Nočem se tu spominjati vseh junaških del, ki jih je izvršila srbska vojska. Njena hrabrost in požrtvovalnost ostaneta zapisani z zlatimi črkami v zgodovini. To hrabrost je Vaša Visokost indirektno prinesla tudi nam. Alzacija in Lotaringija sta osvobojeni polstoletnega suženjstva. Bili smo bratje v trpljenju, toda danes smo bratje v obnovljeni svobodi! Zvečer je posetil regent slavnostno prireditev alzaško-lotarinskih dijakov, kjer je bil sprejet z največjim navdušenjem. Vladni komisar Millerand je imel govor, ki ga je končal z besedami: Skupno prelita kri, žrtve doprinešene za isto stvar in priznana hrabrost na boljem polju Vašega naroda, so nas spojile v nerazdružljivo vez. Pred svojim odhodom je regent podaril Strassbourgu Karadžordževo vojaško zvezdo.

Za novega čehoslovaškega poslanika v Rimu je imenovan Vlastimil Kybel, kateremu je podeljen naslov pooblaščenega ministra. Kybel je socialni demokrat in je bil do sedaj vseučiliški profesor v Pragi. Dosedanji začasni čehoslovaški poslanik v Rimu dr. Bovsky se je povrnil v Prago, ker bo sodeloval v notranji politiki.

Boljševiki v Odesi. Z Bukarešte poročajo, da so boljševiki zavzeli Odeso.

Češka napredna stranka se je združila s čehoslovaško socialistično stranko.

Jugoslavija in Čehoslovaška. Čehoslovaški zunanji ministar Beneš je izjavil, da je ena najvažnejših nalog, ki jih mora izvršiti Čehoslovaška v tekočem letu, da uredi odnose z Jugoslavijo.

Aretacija inženjerja Gustinčiča. Zagrebška »Domovina« poroča iz Ljubljane da je bil tam aretiran inženjer Gustinčič, znani vodja boljševikov, ki je posebno rad hujskal rudarje in jim dokazoval, da so neumni, če delajo kot slabo plačani delavci, ko vendar lahko postanejo s lastniki rudnikov. Ta agitacija je postala končno tako nevarna, da so morali agitatorja aretirati. Pri Gustinčiču so našli korespondenco, iz katere je razvidno, da je bil v zvezi z italijanskimi boljševiki. Kakor znano je živel Gustinčič med vojno v Švici, kjer je bil v službi bivšega črnogorskega kralja Nikite. Sumi se, da so bile njegove zveze tudi drugega značaja, ker je popolnoma jasno, da bi bila Italija zelo zadovoljna, ako bi se pri nas pojavili boljševiški izgredi. Zanimivo je tudi to, da je Gustinčič največ agitiral med rudarji v premogovnikih, kjer je ravno sedaj potrebna kolikor mogoče velika dobava premoga. Iz teh razlogov je ta aretacija upravičena, ker ima država pravice in dolžnosti, da se brani pred takimi svojimi sovražniki.

Čehoslovaško-italijanska pogajanja v Trstu. 7. t. m. se je vršila v Trstu otvoritvena seja čehoslovaško-italijanskih pogajanj. Konferenci predseduje generalni civilni komisar Mosconi. Otvoritvi je prisostvoval tudi izredni

Dr. Ljudevit Pivko:

Kulturno-prosvetno delo v sokolskih društvih.

(Dalje).

Nravnostna vzgoja je bistvena zahteva sokolske misli.

d) Predavanja iz raznih panog sociologije so istotako važen del sokolskega vzgojnega dela. Spoznavati moramo pojave in načine družabnega življenja in iskati njegove zakone. Sokolska vzgoja nam v tem oziru ne podaja takorekoč ničesar izvenemški nekoliko zgodovine.

Posamezne stroke socialne vede so:

narodopis (etnologija, etnografija), ki preiskuje in popisuje življenje, stanje in razvoj narodov in plemen;

narodno gospodarstvo, ki opazuje gospodarska stremjenja in načine gospodarstva (družabnega življenja);

zgodovina, ki nam ne znači samega navedenja vladarstva carjev in kraljev, njihovih prepirov in voju, temveč popisuje vse življenje in razvoj posameznih narodov, ver, plemen itd.;

državoznanstvo, ki razpravlja o raznih oblikah in o upravi držav, o političnih napravah, o uradih itd.; hvaležne predmete nahajamo v teh strokah, na pr. o dolžnostih napram državi, o pravicah državljanov, o domovinski pravici, o volitvah in zastopnikih, o državnem zboru itd.;

Praktični del sociologije je politika, veda

komisar za mesto Trst, celotna čehoslovaška in italijanska delegacija, zastopniki generalnega komisarijata ter tržaške trgovske in obrtne zbornice. V pozdravnem nagovoru je poudarjal Mosconi simpatije in prijateljstvo obeh narodov. Predsednik čehoslovaške vojaške misije v Rimu polkovnik Seba je izrazil vpovje, da bodo imela pogajanja obeh narodov, pobratimov v orožju, popolni uspeh. Razpravni jezik na konferenci je italijanski, ker večina Čehov pozna italijanščino. Na dnevnem redu so vprašanja o železniškem in poštne prometu, železniškem tarifu, pristanišču in pomorstvu itd. — Želimo bratom Čehom mnogo uspeha pri teh pogajanjih, vendar se nam zdi nekako čudno to povdaranje privateljskega stvira Italijanov na naši jugoslovanski zemlji.

Dnevne vesti.

Mariborski vladni komisar. »Domočina« poroča: Vest, da izstopi vladni komisar v Mariboru, dr. Viljem Pfeifer, iz državne službe in gre k banki, ne odgovarja resnici. Dr. Pfeifer vstane slej kot prej na svojem mestu.

Prva češka maša je bila brana na novega leta dan v Pragi. Maši je prisostvovalo veliko število vernikov.

Prvo kabinetno predavanje »N. S. za zasedeno ozemlje« včeraj popoldne v mali dvorani Narodnega doma je izpadlo nepričakovano dobro. Petdeset oseb, ki se ga je udeležilo je za naše mariborske razmere in z ozirom na težko snov predavanja, lep dokaz, da so taka predavanja potrebna. Dr. Léard nam je pregledno očitil razvoj provensalske trubadurske poezije, njene začetke, glavne predstavitelje ter uplvi, ki ga je imela na poznejše novodobno slovstvo. Želeli bi bilo le, da bi se prihodnja predavanja vršila ob poznejši uri, kajti včeraj je radi prezgodnje ure izostalo mnogo oseb, ki so se sicer mislile udeležiti predavanja, pa niso imogle. Datum prihodnjega predavanja se objavi v časopisju.

Urad zoper verižništvo. Pri ljubljanski policiji se je ustanovil popolnoma samostojen urad zoper verižništvo, ki bo imel ekspozituro v Zidanem mostu. Tozadevna vladna izvršilna odredba določa, da bo vse delikte tihotapstva, navijanja cen, verižništva, kopičenja blaga in pomankljivega označevanja cen odslej sodil v Ljubljani kot 1. inštanca imenovani urad. Na deželi bodo še naprej sodila v 1. inštanco okrajna glavarstva. V kolikor so s tihotapstvom prikrajsane pravice finančne oblasti bo proti tihotapcem še posebej postopalo dohodarstveno sodišče. Razen za te zločine je zapor do šestih mesecev in do 20.000 K globe ter konfiskacija blaga. Upravne oblasti smejo porabljati te zločince za prisilna dela v svojem okraju.

Pomanjkanje denarja je vedno večje. V Sarajevu vsled tega ne sklepajo skoraj nobenih kupcij več, zlasti ne onih, kjer je treba plačati v gotovini. Uzrok pomanjkanja denarja je baje kolkovanje kronskih bankovcev.

Ljubljana se internacionalizira. Zadnjič so neko tiskarno krestili s »Stampo« — zdaj so napravili kabaret in so mu dali ime »Laterna«. Kakor da nimamo lepših slovenskih imen. Bo pač lepo izgledala ta slovenska Ljubljana v bodočnosti. »Bodimo previdni in složni, ker bivamo ob meji« — tako piše »Straža« ob enem pa nesramno napada mestno upravo in vse JDS-arje. »Straža« naj se najprej nauči dostojnosti potem naj piše o slogi, ker sicer samo sebe po zobeh tolče.

Društvo babic. V Ljubljani se je ustanovilo društvo babic za Slovenijo. Odslej ima vsaka diplomirana babica pravico, da stavi računi za svoje odgovorno delo in sicer primerno premoženju pacientinje.

Potres v Sarajevu. 8. t. m. se je čutil v Sarajevu potres lokalnega značaja, ki je trajal dve sekundi.

40 vagonov rodbin brez stanovanja je poslala Ljubljana v Maribor, kjer so njihovi očetje zaposleni na železnici. Za vse te reveže, ki prezebajo v na pol odprtih vagonih se morajo preskrbeti stanovanja. Nikdo naj se z ozirom na to socialno bedo ne huduje, ako se mu vzame del prevelikega stanovanja ali pa se mu nakaže stanovanje izven Maribora, da pridejo do krova ljudje, ki imajo v mestu kak javnosti služeč posel. Tistim pa, ki jih je srce vleklo vedno v Avstrijo pa se itak ustreže, ako se jim da prilika za vrnitev v naročje matere Germanije.

Državna stanovanjska komisija v Mariboru javlja, da se dobijo formularji za prošnje za nakazila stanovanj v uradnih prostorih Šolska ulica št. 1, kjer se lahko takoj izpolnijo in vložijo.

Radi verižništva ali navijanja cen kaznovani trgovci morajo glasom vladne naredbe izgubiti svoja stanovanja. Ravnotako tuji državljanji in vsi oni, ki nimajo v Mariboru nobenega javnega posla. Občinstvo se naproša, da gre stanovanjskemu uradu s tem na roko, da prijavi vse take osebe.

Vojaške službe oproščeni bodo prostovoljni sodelavci, ki posvetijo svoj trud državni zaščiti dece in mladine, dokler bodo aktivno v rečeni namen sodelovali. Gospod vojni minister je glasom rešitve FDIO Br. 92627 od 13. decembra 1919 dovolil, da se za vsak konkretni primer napravi poseben predlog ter da se navede, v kaki vojni obvezi je dotičnik. V prvi vrsti pridejo v poštev poverjeniki, ki v manjših krajih (kjer krajevnih zaščit ne bo) prostovoljno prevzemo posel. Državno odeljenje bo razven tega izposlovalo tem povernikom brezplačno vožnjo za službena potovanja po železnici in z ladjami. Oblastna zaščita dece in mladine za Slovenijo v Ljubljani dne 30. decembra 1919.

Maksimalne cene za moko in kruh na Madžarskem. Madžarska vlada je določila nove maksimalne cene za moko in kruh. Bela moka 0 stane 10-90 K kg., krušna moka 3-20 kron kg., hleb kruha pa K3-40.

Prodaja gnoja. V pisarni II. artilerijske podčastniške šole v Mariboru se bo vršila 14. t. m. ob 10. uri dopoldan prodaja gnoja. Kdor ga želi kupiti naj pride pravočasno na lice mesta.

Mlinarjem. Urad sa pospeševanje obrti v Ljubljani ima na razpolago manjšo množino svile za sita št. 7. Interesenti naj se zglase najkasneje do 24. t. m.

Urad za pospeševanje obrti (Ljubljana) sprejema stranke samo od po 9. do 12. ure dopoldne.

Železo za ključavničarje, kovače in kovinarje. Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo v Ljubljani je sklenila s Kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah pogodbo, po kateri je družba obvezana odstopiti uradu za pospeševanje obrti večjo množino raznovrstnega železa. Opozorjamo obrtnike, da takoj priglase svojo potrebo, ter dimenzije natančno navedejo. Priporočamo, da več obrtnikov skupaj naroči celo vagonsko pošiljatev in sicer se mora naročiti od vsake dimenzije najmanj 500 kg. Najmanjša naročila se ne bomo mogli ozirati, zato priporočamo zadržgum, da za vse obrtnike v njihovem okraju skupno naroče potrebno železo.

Revček Andrejček. V soboto se je igral prvič »Revček Andrejček«. Gledališče je bilo nabito polno. To je dokaz, kako si naše občinstvo želi tudi priprostih ljudskih iger. »Revček Andrejček« je že stara priljubljena ljudska igra in so igralci na svojem mestu, se da ž njo doseže lep uspeh. In zato dela tudi sobotna predstava čast našim igralskemu oboju. Naslovno ulogo je igral posp. Rasberger lepo in preprosto. Tudi pel je dobro. Franca je bila gdna. Kraljeva, ki je posebno v 3. dej. prav srečno izvršila svojo ulogo. Znak večera pa je bil Anže, gosp. Železnika, ki je bil v igri v maski in govoru skoziinskozi Anže, kakor si ga moremo misliti. Žel je mnogo pohvale. Tudi drugi igralci so se potrudili, tako da je bila igra prav ubrana. Tudi scenerija in režija je bila prvovrstna — tako da je igra v polni meri zadovolila občinstvo.

Račje. Na Silvestrovo je priredilo tukajšnje bralno društvo zabaven večer, katerega se je udeležilo nad 200 oseb. Spored je bil jako zabaven tako, da je bilo občinstvo povsem zadovoljno. O polnoči je priredil g. D. lepo alegorijo, (žive slike) ki je predstavljala prihod novega in odhod starega leta, katero so predstavljale dve nežni deklici, ki sta voščili občinstvu srečno — Novo leto. Vidi se, da se je prebivalstvo v Račju začelo zavzemati za izobrazbo; tudi do pretepev tokrat ni prišlo, kakor običajno prejšnjega leta, ko so v Račju vladali še nemškutarji.

Razne vesti.

Iz devete dožele. Pariški »Journal« prinaša sledečo bajno dogodbo: Pred šestimi leti je bil ameriški vojak Robert Mac Lean z neko vojaško misijo na Filipinih, kjer se je silno prikupil sultanu otoka Lang, tako da ga je posinovil. Lean je pozneje odšel na Filipinov ter na vso stvar čisto pozabil. Sedem pa je nakrat prejel z Langa brzojavno obvestilo, da je sultan Abdul Kasha Midu umrl ter obenem poziv naj kot njegov posinovec zasede izpraznjeni prestol. Novemu vladarju zapušča sultan razen prestola tudi harem, v katerem se nahaja 40 žen. Na želost pa Lean harema ne bo mogel prevzeti, ker se je med svetovno vojno že poročil z neko Poljakinjo. Njegova žena je izjavila napram časnikarjem, da bo njen soprog, novi sultan, harem razpusil ter žene podaril sultanom sosednjih otokov.

Smrt bivšega kitajskega predsednika. Dne 29. decembra je v Pekingum umrl predzadnji predsednik kitajske republike Fong Kuo-Cang. Za predsednika je bil izvoljen l. 1917. ter podpisal vojno napoved centralnim državam. L. 1918 pa je odstopil na korist sedanjega predsednika. Bil je eden najboljših kitajskih državnikov.

Smrt španskega romanopisca. V Madridu je umrl te dni poznani španski romanopisec Perez Galdos.

Zadnje vesti.

Italijani se ne umaknejo.

Dunaj, dne 12. januarja. (Izvirno poročilo Italijanska misija na Dunaju označuje vest »Slovenskega Naroda«, da se pripravlja italijanska vojska, da izprazni zasedene kranjsko ozemlje, posebno Logatec, kot popolnoma izmišljeno.

Licitacija za kože.

Uprava Stalnog profijantnog slagališta Dravske divizijske oblasti v Ljubljani bode potom javne dražbe na dan 24. januarja 1920 ob 10. uri predpoldne razprodala sledeče število kož:

197 komadov govejih surovih usoljenih kož	
463 „ „ suhih nesoljenih kož	
180 „ „ usoljenih kož	
10 „ konjskih suhih nesoljenih kož	

Licitacija se vrši na licu mesta u mesta u mestni klavnici in v Stalnem profijantnem slagalištu Dravske divizijske oblasti.

Kavcija se položi takoj, in sicer 10% od licitirane svote.

Uprava stalnog profijantnog slagališta Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna«, Maribor.

Občinska hranilnica v Mariboru

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Župnijska ulica št. 2 (Pfarrhofgasse Nr. 2)

v lastni hiši.

Stanje hranilnih vlog K 42,442.640-26

Rezervni fondi K 2,749.997-67

===== Shramba za pupilske hranilne knjižice itd. =====

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasno običajni obrestni meri.

Uradije vsak dan od 8.—12. ure razun nedelje in praznikov.

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, programe, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah, se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.